

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өгийнуур сумын ЭМТ-ийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2023/63/-НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас: 7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: Ankha964@gmail.com</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.	
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	13
Ихтамир сумын ЕБС нь аймгийн, БШУЯ-ны харьяа төсвийн байгууллага бөгөөд үйл ажиллагаагаа Монгол Улсад мөрдөгдөж байгаа хууль эрх зүйн хүрээнд явуулж байна.	13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	13
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	14
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	14
3.5.3 Нэмэлт төсөв	15
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	16
4.1 Ерөнхий зүйл	16
4.2 Материаллаг байдал.....	16
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	16
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд.....	17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	17
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	17
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	19
5.1 Төлбөрийн акт.....	
5.2 Албан шаардлага.....	
5.3 Зөвлөмж.....	19
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

 АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг Утас/Факс: 976-70333141 И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn		ӨГИЙНУУР СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА Д.ГАЛБАДРАХ ТАНАА
2023-02-14	№: 41	
тандай:	-ныг №:	-т
Өөрчлөлтгүй дүгнэлт		
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өгийнуур сумын ЭМТ-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p> <p>2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p>		
Дүгнэлтийн үндэслэл		
<p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.</p>		
Аудитын гол асуудал		
<p>ЭМТөв нь 2022 оноос гүйцэтгэлээр санхүүжих тогтолцоонд шилжин ажилласан байна.</p>		
Бусад асуудлын хэсэг		
<p>Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 12 үндсэн зорилтын хүрээнд 86 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилт 98 хувьтай үнэлэгдсэн байна.</p>		
Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага		
<p>Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.</p> <p>Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.</p>		
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага		

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	151,663,105.19	119,657,327.62
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	346,926.09	19,677,832.79
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө		
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	346,926.09	19,677,832.79
3121	Төгрөг	346,926.09	19,677,832.79
31211	Төрийн сангийн харилцах	330,047.00	19,677,832.79
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	16,879.09	
314	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө		
33	АВЛАГА	32,440,200.00	
332	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	32,440,200.00	
34	УРЬДЧИЛГАА		
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	118,875,979.10	99,979,494.83
351	Түүхий эд материал	94,119,269.84	71,396,620.37
3513	Эм боох материал	94,119,269.84	71,396,620.37
354	Хангамжийн материал	24,756,709.26	28,582,874.46
3541	Бичиг хэргийн материал	1,299,300.00	1,451,100.00
3542	Аж ахуйн материал	23,457,409.26	27,131,774.46
36	НӨӨЦИЙН БАРАА		
II	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	638,559,891.02	646,256,806.21
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ		
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	638,559,891.02	646,256,806.21
392	Биет хөрөнгө	617,623,891.02	625,680,806.21
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	487,342,088.68	487,342,088.68
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-36,085,244.07	-56,670,335.07
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	115,603,994.00	115,603,994.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-22,604,845.88	-42,133,530.20
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	100,214,455.62	115,771,002.15
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-38,835,056.77	-52,721,387.90
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	67,280,036.35	67,280,036.35
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-60,541,536.79	-62,741,639.64
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	10,000,000.00	60,400,578.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,750,000.12	-6,450,000.16
393	Биет бус хөрөнгө	20,936,000.00	20,576,000.00
39301	Програм хангамж	1,800,000.00	1,800,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,020,000.00	-1,380,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	20,156,000.00	20,156,000.00
III	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	790,222,996.21	765,914,133.83
IV	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	45,660,474.00	2,725,355.79
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	45,660,474.00	2,725,355.79
413	Өглөг	45,660,474.00	2,725,355.79
4131	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		2,725,355.79
4132	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	45,660,474.00	
414	Урьдчилж орсон орлого		
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		
422	Урт хугацаат зээл		
V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	744,562,522.21	763,188,778.04
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	744,562,522.21	763,188,778.04
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	527,154,798.11	527,154,798.11

Архангай аймгийн Өгийнуур сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө		
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө		
51101	Өмч: - төрийн	527,154,798.11	527,154,798.11
512	Хуримтлагдсан үр дүн	195,738,624.99	214,364,880.82
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	195,738,624.99	195,738,624.99
5122	Тайлант үеийн үр дүн		18,626,255.83
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	21,669,099.11	21,669,099.11
VI	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	790,222,996.21	765,914,133.83

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,107,980,934.59	833,031,100.34
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	354,517,654.59	159,704,380.34
120	Нийтлэг татварын бус орлого	354,517,654.59	159,704,380.34
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого		8,542,980.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		8,542,980.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	110,134,221.56	65,957,124.53
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	244,383,433.03	85,204,275.81
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	753,463,280.00	673,326,720.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	478,099,900.00	
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	478,099,900.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	224,515,200.00	
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	365,200.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	191,709,800.00	
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	32,440,200.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	18,850,000.00	39,809,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	18,850,000.00	39,809,800.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	31,998,180.00	633,516,920.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	31,998,180.00	633,516,920.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	979,708,400.77	814,404,844.51
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	979,708,400.77	814,404,844.51
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	944,708,400.77	777,317,385.51
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	421,472,990.30	431,929,368.09
210101	Үндсэн цалин	206,626,723.00	272,824,258.79
210102	Нэмэгдэл	148,165,264.30	80,654,646.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		3,763,999.58
210104	Урамшуулал	35,520,760.00	44,176,014.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,160,243.00	30,510,448.76
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	56,389,185.61	54,040,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,243,200.63	36,747,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,817,170.61	4,556,899.58
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,046,476.50	3,224,900.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	747,636.91	864,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,534,700.96	8,646,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	17,238,992.00	21,212,371.00

Архангай аймгийн Өгийнуур сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210301	Гэрэл, цахилгаан	5,055,482.00	5,412,371.00
210302	Түлш, халаалт	11,183,510.00	15,800,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	38,584,785.18	33,589,035.00
210401	Бичиг хэрэг	4,392,000.00	4,337,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,981,710.00	20,351,050.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,460,000.00	1,923,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,892,000.00	1,475,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,259,075.18	5,500,735.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,600,000.00	
2105	Нормативт зардал	364,059,770.25	164,092,387.08
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	346,305,517.25	150,621,249.08
210502	Хоол, хүнс	16,434,253.00	13,471,138.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,320,000.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,600,000.00	10,536,900.00
210604	Урсгал засвар	1,600,000.00	10,536,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	566,000.00	1,596,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	566,000.00	1,596,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	581,817.00	329,915.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	141,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ		50,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	111,817.00	94,415.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	220,000.00	44,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,214,860.43	59,991,009.34
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,561,500.00	1,730,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	42,653,360.43	58,260,209.34
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,000,000.00	37,087,459.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,000,000.00	29,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	35,000,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		29,000,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		8,087,459.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		8,087,459.00
	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		
	Дотоод эх үүсвэрээр		
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	128,272,533.82	18,626,255.83
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)		
V	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	128,272,533.82	18,626,255.83

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	721,023,080.00	714,309,900.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		8,542,980.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого		8,542,980.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого		8,542,980.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		8,542,980.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	721,023,080.00	705,766,920.00

Архангай аймгийн Өгийнуур сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	478,099,900.00	
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	478,099,900.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	192,075,000.00	
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	365,200.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	191,709,800.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	18,850,000.00	39,809,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	18,850,000.00	39,809,800.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	31,998,180.00	665,957,120.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	31,998,180.00	665,957,120.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	713,262,453.91	694,978,993.30
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	713,262,453.91	694,978,993.30
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	678,262,453.91	657,891,534.30
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	421,472,990.30	429,204,012.30
210101	Үндсэн цалин	206,626,723.00	270,098,903.00
210102	Нэмэгдэл	148,165,264.30	80,654,646.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		3,763,999.58
210104	Урамшуулал	35,520,760.00	44,176,014.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,160,243.00	30,510,448.76
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	56,389,185.61	54,040,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,243,200.63	36,747,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,817,170.61	4,556,899.58
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,046,476.50	3,224,900.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	747,636.91	864,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,534,700.96	8,646,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	17,250,000.00	21,322,371.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,055,482.00	5,412,371.00
210302	Түлш, халаалт	11,183,510.00	15,800,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,011,008.00	110,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	33,232,110.00	32,414,200.00
210401	Бичиг хэрэг	2,671,700.00	3,994,250.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,981,710.00	20,351,050.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,460,000.00	2,035,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,122,600.00	1,833,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,996,100.00	4,199,200.00
2105	Нормативт зардал	142,531,151.00	105,681,966.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	125,767,789.00	89,191,173.00
210502	Хоол, хүнс	15,443,362.00	13,090,793.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,320,000.00	3,400,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,082,000.00	10,507,620.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	155,000.00	36,500.00
210604	Урсгал засвар	2,927,000.00	10,471,120.00
2107	Томилолт, зочны зардал	566,000.00	1,596,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	566,000.00	1,596,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	581,817.00	329,915.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	141,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ		50,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	111,817.00	94,415.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	220,000.00	44,000.00

Архангай аймгийн Өгийнуур сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,157,200.00	2,795,050.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,157,200.00	2,795,050.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,000,000.00	37,087,459.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,000,000.00	29,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	35,000,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		29,000,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		8,087,459.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		8,087,459.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2) ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	7,760,626.09	19,330,906.70
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)		
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	7,413,700.00	
22	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах	7,413,700.00	
	Дотоод эх үүсвэрээр	7,413,700.00	
223001	Бусад хөрөнгө	7,413,700.00	
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-7,413,700.00	
145	Бусад эх үүсвэр		
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал		
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	346,926.09	19,330,906.70
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		346,926.09
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		19,677,832.79

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
10	2021... оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	527,154,798.11	21,669,099.11	195,738,624.99	744,562,522.21
17	Тайлант үеийн үр дүн			18,626,255.83	18,626,255.83
18	.....				
19	2022... оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	527,154,798.11	21,669,099.11	214,364,880.82	763,188,778.04

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /Орон нутаг/

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Д/Д	Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Харьцуулалт
1		Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		330,047.00	-330,047.00	
2		71602 - ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
2		80111 - ТӨРИЙН ӨМЧИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГТМОЛ ЗАРДАЛ				
2	1220	Тусламжийн орлого	39,809,800.00	39,809,800.00		100
3	122005	Төсвөөс санхүүжих	39,809,800.00	39,809,800.00		100
4	2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,409,800.00	21,322,371.00	8,087,429.00	72.5
5	210301	Гэрэл, цахилгаан	11,295,800.00	5,412,371.00	5,883,429.00	47.91
6	210302	Түлш, халаалт	15,800,000.00	15,800,000.00		100
7	210303	Цэвэр, бохир ус	2,314,000.00	110,000.00	2,204,000.00	4.75
8	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,400,000.00	10,399,970.00	30	100
9	210604	Урсгал засвар	10,400,000.00	10,399,970.00	30	100
10	261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		8,087,459.00	-8,087,459.00	
11		Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		330,047.00	-330,047.00	

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /Улсын төсөв/

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Д/Д	Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Харьцуулалт
1		Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2		71602 - ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
2		80302 - НЭГ ИРГЭНД НОГДОХ НОРМАТИВААР ТООЦСОН				
2	1230	УТ, ОНТ хоорондын шилжүүлэг	285,716,100.00	285,716,100.00		100
3	123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	285,716,100.00	285,716,100.00		100
4	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	237,405,300.00	234,285,012.30	3,120,287.70	98.69
5	210101	Үндсэн цалин	157,110,800.00	159,236,165.42	-2,125,365.42	101.35
6	210102	Нэмэгдэл	48,300,000.00	38,377,305.54	9,922,694.46	79.46
7	210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		2,313,999.58	-2,313,999.58	
8	210104	Урамшуулал	12,794,500.00	15,506,189.00	-2,711,689.00	121.19
9	210105	Гэрээт ажлын хөлс	19,200,000.00	18,851,352.76	348,647.24	98.18
10	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,675,700.00	29,675,700.00		100
11	210201	Тэтгэврийн даатгал	20,179,500.00	20,179,500.00		100
12	210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,374,100.00	2,607,699.58	-233,599.58	109.84
13	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,899,200.00	1,665,600.42	233,599.58	87.7

Архангай аймгийн Өгийнуур сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

14	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	474,800.00	474,800.00		100
15	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,748,100.00	4,748,100.00		100
16	2105	Нормативт зардал	16,250,100.00	15,107,773.00	1,142,327.00	92.97
17	210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	12,000,000.00	11,191,073.00	808,927.00	93.26
18	210502	Хоол, хүнс	4,250,100.00	3,916,700.00	333,400.00	92.16
19	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		36,500.00	-36,500.00	
20	210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		36,500.00	-36,500.00	
21	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,385,000.00	2,167,850.00	217,150.00	90.9
22	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,385,000.00	2,167,850.00	217,150.00	90.9
23	81603 - ҮНДСЭН МЭРГЭЖЛИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
23	1230	УТ, ОНТ хоорондын шилжүүлэг	254,212,600.00	264,371,292.00	-10,158,692.00	104
24	123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	254,212,600.00	264,371,292.00	-10,158,692.00	104
25	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	160,657,600.00	160,657,600.00		100
26	210101	Үндсэн цалин	78,871,200.00	88,344,993.00	-9,473,793.00	112.01
27	210102	Нэмэгдэл	35,995,700.00	31,010,719.00	4,984,981.00	86.15
28	210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		1,070,000.00	-1,070,000.00	
29	210104	Урамшуулал	36,527,900.00	28,572,792.00	7,955,108.00	78.22
30	210105	Гэрээт ажлын хөлс	9,262,800.00	11,659,096.00	-2,396,296.00	125.87
31	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	20,082,100.00	20,082,100.00		100
32	210201	Тэтгэврийн даатгал	13,655,900.00	13,655,900.00		100
33	210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,606,600.00	1,606,600.00		100
34	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,285,200.00	1,285,200.00		100
35	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	321,200.00	321,200.00		100
36	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,213,200.00	3,213,200.00		100
37	2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,198,600.00	28,714,300.00	484,300.00	98.34
38	210401	Бичиг хэрэг	3,527,000.00	3,178,750.00	348,250.00	90.13
39	210402	Тээвэр, шатахуун	17,526,700.00	17,526,650.00	50	100
40	210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,036,700.00	1,975,800.00	60,900.00	97.01
41	210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,152,000.00	1,833,900.00	318,100.00	85.22
42	210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,956,200.00	4,199,200.00	-243,000.00	106.14
43	2105	Нормативт зардал	42,286,000.00	42,099,093.00	186,907.00	99.56
44	210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	32,466,000.00	32,466,000.00		100
45	210502	Хоол, хүнс	6,420,000.00	6,233,093.00	186,907.00	97.09
46	210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,400,000.00	3,400,000.00		100
47	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	107,700.00	71,150.00	36,550.00	66.06
48	210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	36,500.00		36,500.00	
49	210604	Урсгал засвар	71,200.00	71,150.00	50	99.93
50	2107	Томилолт, зочны зардал	840,000.00	828,000.00	12,000.00	98.57
51	210702	Дотоод албан томилолт	840,000.00	828,000.00	12,000.00	98.57
52	2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	365,000.00	329,915.00	35,085.00	90.39

Архангай аймгийн Өгийнуур сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

53	210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		141,000.00	-141,000.00	
54	210803	Даатгалын үйлчилгээ	50,500.00	50,500.00		100
55	210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	94,500.00	94,415.00	85	99.91
56	210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	220,000.00	44,000.00	176,000.00	20
57	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	675,600.00	627,200.00	48,400.00	92.84
58	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	675,600.00	627,200.00	48,400.00	92.84
59	83603 - НЭМЭЛТ - ДЭЭД ШАТНЫ ТӨСВӨӨС ХУВААРИЛСАН					
59	1230	УТ, ОНТ хоорондын шилжүүлэг	120,487,000.00	124,412,708.00	-3,925,708.00	103.26
60	123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	120,487,000.00	124,412,708.00	-3,925,708.00	103.26
61	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	34,261,400.00	34,261,400.00		100
62	210101	Үндсэн цалин	20,726,300.00	22,517,744.58	-1,791,444.58	108.64
63	210102	Нэмэгдэл	13,535,100.00	11,266,622.42	2,268,477.58	83.24
64	210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		380,000.00	-380,000.00	
65	210104	Урамшуулал		97,033.00	-97,033.00	
66	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,282,600.00	4,282,600.00		100
67	210201	Тэтгэврийн даатгал	2,912,200.00	2,912,200.00		100
68	210202	Тэтгэмжийн даатгал	342,600.00	342,600.00		100
69	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	274,100.00	274,100.00		100
70	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	68,500.00	68,500.00		100
71	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	685,200.00	685,200.00		100
72	2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,699,900.00	3,699,900.00		100
73	210401	Бичиг хэрэг	815,500.00	815,500.00		100
74	210402	Тээвэр, шатахуун	2,824,400.00	2,824,400.00		100
75	210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	60,000.00	60,000.00		100
76	2105	Нормативт зардал	48,475,100.00	48,475,100.00		100
77	210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	45,534,100.00	45,534,100.00		100
78	210502	Хоол, хүнс	2,941,000.00	2,941,000.00		100
79	2107	Томилолт, зочны зардал	768,000.00	768,000.00		100
80	210702	Дотоод албан томилолт	768,000.00	768,000.00		100
81	2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	29,000,000.00	29,000,000.00		100
82	213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	29,000,000.00	29,000,000.00		100
83	3000	Нэр данс зөрүү, төсөл хөтөлбөр		16,879.09	-16,879.09	
84	300006	Зарцуулагдаагүй үлдэгдлийн шилжүүлэг		16,879.09	-16,879.09	
85	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл					
86	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл					
87	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ					
88	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО		1	1		100
89	Төсвийн байгууллага		1	1		100
90	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО		25	25		100
91	Удирдах ажилтан		1	1		100
92	Гүйцэтгэх ажилтан		19	17	2	89.47

Архангай аймгийн Өгийнуур сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

93	Үйлчлэх ажилтан	5	7	-2	140
94	Гэрээт ажилтан	4	4		100
95	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ				
96	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	20	18	2	90
97	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	7	-2	140
98	Гэрээт ажилтан	4	4		100

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 2,725.4 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, төсвийн хөрөнгийг зохистой удирдан, өр авлагагүй ажиллах тухай 2,725.4.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж хүргүүлээ.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.1.1.Өр төлбөртэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: 2022 онд ХХОАТатварт 2,725.4 мянган төгрөгийг төлөөгүй оны эцэст өглөгийн тооцооны дансанд бүртгэж, өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй байна

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: харилцагч байгууллагуудтай үүссэн тооцоог тухай бүр нийлж баталгаажуулан тухайн тайлант хугацаанд нь барагдуулж "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" арга хэмжээг авч ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Өгийнуур сумын ЭМТ	1	2,725.4	-	-			1	2,725.4	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн				
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил												
Өгийнуур сумын ЭМТ	1	0	-	-	1	0	-	-				

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

